

Sprawozdanie Prezydenta Miasta Łodzi z realizacji „Programu współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2021 ”.

ŁÓDŹ, 2022 r.

I. WSTĘP

Głównymi obszarami współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi są: współpraca finansowa, współpraca pozafinansowa, współpraca w zakresie wsparcia sektora i tworzenia warunków do społecznej aktywności. Miasto współpracuje z III sektorem na mocy rocznego Programu współpracy. Dokument corocznie konsultowany jest z organizacjami pozarządowymi oraz Łódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2021 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr XXXIV/1130/20 z dnia 24 grudnia 2020 r.

Program zawierał m.in. priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym, narzędzia współpracy finansowej i pozafinansowej, budżet przeznaczony na zadania zlecane organizacjom pozarządowym.

Programu brały udział następujące komórki Urzędu Miasta Łodzi (wg stanu na dzień przyjęcia Programu):

- a) w Departamencie Planowania i Rozwoju Gospodarczego:
 - Biuro Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej,
 - Biuro Architekta Miasta,
- b) w Departamencie Strategii i Rozwoju:
 - Biuro Aktywności Miejskiej,
 - Biuro Promocji i Nowych Mediów,
- c) w Departamencie Pracy, Edukacji i Kultury:
 - Wydział Edukacji,
 - Wydział Kultury,
- d) w Departamencie Zdrowia i Spraw Społecznych:
 - Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
- e) w Departamencie Organizacji Urzędu i Obsługi Mieszkańców:
 - Wydział Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami,
- f) w Departamencie Ekologii i Klimatu:
 - Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
- g) w Departamencie Gospodarowania Majątkiem:
 - Wydział Dysponowania Mieniem,
- h) w Departamencie Rewitalizacji i Sportu:
 - Biuro Rewitalizacji i Mieszkalnictwa,
 - Wydział Sportu,
- i) Zarząd Dróg i Transportu,
- j) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi,
- k) Zarząd Lokali Miejskich,
- l) Zarząd Zieleni Miejskiej w Łodzi.

II. WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w obszarze finansowym polegała na zleceniu realizacji zadań publicznych. Organizacje pozarządowe otrzymały dotacje na prowadzenie wielu zadań Miasta m.in. w takich obszarach jak pomoc społeczna, ochrona zdrowia, kultura, sport. Tym samym organizacje wspierają Miasto w realizacji wielu ważnych usług dla mieszkańców.

Przekazywanie dotacji odbywało się przede wszystkim na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, choć część konkursów odbywa się również na podstawie Ustawy o zdrowiu publicznym. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje także inne możliwości finansowej

współpracy administracji z sektorem pozarządowym – umowy partnerskie, partnerstwo publiczno-prywatne oraz inicjatywy lokalne. Środki publiczne mogą również trafiać do organizacji w trybie zamówień publicznych.

W 2021 roku przeznaczono na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym środki w wysokości 63 760 223,51 zł.

Wysokość środków przekazywanych organizacjom pozarządowym przez poszczególne komórki/jednostki UMŁ:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 37 497 881,50 zł.
- Wydział Sportu – 16 703 193,43 zł.
- Wydział Edukacji – 271 760,00 zł.
- Biuro Aktywności Miejskiej – 753 495,40 zł.
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych – 2 149 420,70 zł.
- Wydział Kultury – 2 496 500,00 zł.
- Wydział Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami – 894 299,28 zł.
- Biuro Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej – 420 000,00 zł.
- Biuro Rewitalizacji i Mieszkalnictwa – 2 238 000,00 zł.
- Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa – 43 358,00 zł.
- Biuro Promocji i Nowych Mediów – 282 315,20 zł.
- Biuro Architekta Miasta – 10 000,00 zł.

1. Konkursy ofert.

Konkursy ofert były głównym trybem zlecenia zadań organizacjom pozarządowym w 2021 r. Za ocenę ofert składanych w konkursach odpowiadały komisje konkursowe, które przekazywały do Prezydenta Miasta Łodzi rekomendacje dotyczące rozstrzygnięcia danego konkursu. Organizacje pozarządowe, których oferty uzyskały najwyższą liczbę punktów otrzymały środki finansowe na realizację zadań publicznych.

Do prac w komisjach konkursowych angażowane były osoby zgłoszone przez organizacje pozarządowe. Przez cały rok, prowadzony był nabór do komisji konkursowych. Na dzień dzisiejszy gotowość do pracy w komisjach konkursowych wyraziło 15 przedstawicieli/przedstawicielek NGO.

W ramach realizacji ww. Programu ogłoszono **58** otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych. W ramach konkursów wpłynęło **848** ofert. Konkursy ofert odbywały się na przestrzeni całego roku (najwięcej w I i IV kwartale). Szczegóły określał harmonogram konkursów ofert, który opublikowany był na stronie www.uml.lodz.pl/ngo.

W wyniku przeprowadzonych konkursów ofert zawarto **520** umów na realizację zadań publicznych (w tym **71** umów wieloletnich) z **349** organizacjami pozarządowymi. Wśród nich **43** organizacje pozarządowe realizowało zadania publiczne we współpracy z Urzędem Miasta Łodzi po raz pierwszy.

Szczegółowe dane dotyczące konkursów ofert zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

2. Zadania finansowane w trybie pozakonkursowym.

Na mocy art. 19 a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert. W ramach tej formy uzyskać można wsparcie finansowe na zadania nie przekraczające kwoty 10.000 zł. Zadanie może być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni. W roku 2021 zadania w trybie pozakonkursowym finansowały Wydział Kultury (26 wniosków), Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych (16 wniosków), Wydział Sportu (15 wniosków), Biuro Architekta Miasta (1 wniosek).

Szczegółowe dane dotyczące współpracy finansowej zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

III. WSPÓLPRACA POZAFINANSOWA

1. Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego (ŁRDPP) to ciało doradcze Prezydenta Miasta Łodzi z zakresu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Rada m.in. opiniuje ważne akty prawne, inicjuje działania, proponuje nowe narzędzia współpracy, rozwiązuje sprawy konfliktowe itd. W skład Rady wchodzi 10 przedstawicieli/przedstawicielek organizacji pozarządowych.

W 2021 r. Rada przyjęła następujące stanowiska:

1. stanowisko w sprawie uwag do Strategii Miasta Łodzi.
2. stanowisko w sprawie wyboru wiceprzewodniczących Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
3. stanowisko w sprawie projektu Wieloletniego Programu współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2023.
4. stanowisko w sprawie opłat za usługi opiekuńcze w Łodzi.
5. stanowisko dotyczące projektu uchwały w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury Bałuckiego Ośrodka Kultury, Centrum Kultury Młodych, Ośrodka Kultury Górna.
6. stanowisko w sprawie projektu uchwały w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać projekt Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego.
7. stanowisko w sprawie zaplanowania środków na funkcje społeczne przewidziane w projektach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi.
8. stanowisko w sprawie wydania pozytywnej opinii na temat projektu uchwały w sprawie przyznawania stypendiów artystycznych Prezydenta Miasta Łodzi.
9. stanowisko w sprawie wydania opinii na temat projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+”.
10. stanowisko w sprawie wydania opinii na temat projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Łodzi z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2022.
11. stanowisko w sprawie zmian w procedurze konkursowej dla organizacji pozarządowych.

W 2021 r. odbyło się 6 spotkań Rady.

2. Działalność Komisji Dialogu Obywatelskiego.

Komisje Dialogu Obywatelskiego (KDO) to ciała doradcze i inicjatywne, które mogą być powoływane przez organizacje pozarządowe w danych obszarach życia społecznego. Komisje te mają umożliwić wykorzystanie wiedzy przedstawicieli III sektora oraz synergii działań Urzędu Miasta Łodzi oraz organizacji pozarządowych przy kształtowaniu polityk publicznych.

W 2021 roku działały następujące Komisje Dialogu Obywatelskiego:

1. KDO ds. Kultury.
2. KDO ds. wdrażania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych i rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnościami.

Szczegółowe informacje na temat działalności Komisji Dialogu Obywatelskiego są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl/ngo).

3. Zespoły robocze złożone z przedstawicieli Urzędu Miasta Łodzi i organizacji pozarządowych.

Poza Łódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego i Komisjami Dialogu Obywatelskiego, przedstawiciele organizacji pozarządowych wchodzi w skład szeregu ciał

doradczych i zespołów działających przy Urzędzie Miasta Łodzi w różnych obszarach pożytku publicznego.

1. Miejska Rada Seniorów - celem działania Miejskiej Rady Seniorów jest służenie seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta.
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zespół liczy 20 członków, reprezentujących podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Łodzi - celem Rady jest m.in. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych.
4. Zespół ds. opracowania Wieloletniego Programu Działań Antydyskryminacyjnych w Łodzi - zadaniem zespołu jest opracowanie Wieloletniego Programu Działań Antydyskryminacyjnych.
5. Łódzka Rada Sportu - jest ciałem opiniodawczo-doradczym i zajmuje się m.in. analizą problematyki finansowej związanej z kulturą fizyczną i sportem w Łodzi oraz analizą problematyki prowadzenia działań sportowych dla różnych grup mieszkańców.
6. Rada Programu wsparcia i rozwoju edukacji kulturalnej w Łodzi - rada jest ciałem doradczym i opiniodawczym w zakresie realizacji „Programu wsparcia i rozwoju edukacji kulturalnej w Łodzi”. Rada została wyłoniona z przedstawicieli różnych środowisk (m.in. organizacje pozarządowe, instytucje kultury).
7. Komitet Rewitalizacji - komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji (m. in. mieszkańców, wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, szkół publicznych i niepublicznych, ośrodków kultury itp.) z organami gminy.
8. Rada ds. Zwierząt - rada doradza Prezydentowi Miasta w sprawach z zakresu problematyki związanej z bezdomnością zwierząt, a także szeroko pojętego dobrostanu zwierząt.
9. Rada ds. Rozwiązywania Problemu Bezdomności - rada jest ciałem opiniodawczo-doradczym w zakresie rozwiązywania problemów bezdomności oraz rozwiązywania bieżących i perspektywicznych problemów Miasta w tym zakresie.

Szczegółowe informacje na temat działalności ww. zespołów są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl/ngo).

4. Konsultacje aktów prawnych.

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi odbywają się na mocy „Regulaminu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji”.

W 2021 roku konsultacjom z organizacjami pozarządowymi podlegały projekty następujących uchwał oraz aktów prawa miejscowego:

1. projekt Programu Współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi na rok 2022.
2. projekt uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+”.
3. projektu uchwały w sprawie przyznawania stypendiów artystycznych Prezydenta Miasta Łodzi.

Ponadto, przedmiotem dyskusji na forum Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego były również:

1. projekt Zarządzenia „w sprawie wprowadzenia „Trybu planowania, ogłaszania, przeprowadzania i rozstrzygania otwartych konkursów ofert na realizację ze środków budżetu miasta Łodzi zadań publicznych przez organizacje pozarządowe”.

2. projekt Zarządzenia „w sprawie określenia trybu przyznawania dotacji do kwoty 10 000 zł na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z pominięciem otwartych konkursów ofert”.

5. Honorowe Patronaty.

Kolejną formą współpracy pozafinansowej Miasta z organizacjami pozarządowym jest objęcie honorowym patronatem Prezydenta Miasta Łodzi działań lub programów prowadzonych przez organizacje. W 2021 roku udzielono 86 patronatów.

6. Strona internetowa.

Urząd Miasta Łodzi prowadzi stronę www.uml.lodz.pl/ngo dedykowaną organizacjom pozarządowym, na której zamieszczane są informacje dotyczące aktualnych wydarzeń skierowanych do III sektora. Na portalu dostępne są wszelkie akty prawne ważne dla III Sektora w naszym mieście, informacje o konkursach ofert, a także kontakty od osób w Urzędzie Miasta Łodzi, odpowiadających za współpracę z organizacjami. Na portalu istnieje również możliwość publikacji informacji dot. inicjatyw i projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.

IV. WSPARCIE SEKTORA I TWORZENIE WARUNKÓW DO SPOŁECZNEJ AKTYWNOŚCI

1. Polityka lokalowa dla organizacji pozarządowych.

1.1 Najem lokali i preferencyjna stawka czynszu dla organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe mogą wynajmować lokale od Miasta na prowadzenie swojej działalności. W 2021 roku wynajęto lokale 14 organizacjom pozarządowym. Na chwilę obecną korzysta z tej możliwości 278 organizacji.

Preferencyjna stawka czynszu (obniżka czynszu do 50%) przyznawana jest organizacjom pozarządowym działającym aktywnie w sferach pożytku publicznego i wpisującym się miejskie polityki publiczne. Organizacja wypełnia wnioski o preferencyjną stawkę czynszu gdzie opisuje swoją działalność przez ostatnie 12 miesięcy i planowane działania w przyszłości. Wnioski przyjmuje Zarząd Lokali Miejskich, a ocenia go Zespół ds. preferencji najmu, złożony z przedstawicieli UMŁ oraz Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

W 2021 roku przyznano 5 preferencji w czynszu podczas 4 posiedzeń Zespołu ds. preferencji najmu. W 2021 roku z preferencji w czynszu korzystało 9 organizacji pozarządowych.

1.2 Użyczenia lokali dla organizacji pozarządowych.

Forma całkowitego zwolnienia z czynszu, przyznawana jest organizacjom pozarządowym prowadzącym stałą działalność w sferach pożytku publicznego. Jednym z trybów przydzielania lokali w użyczenie jest konkurs dla organizacji pozarządowych działających przez okres m.in. 3 lat we wskazanych obszarach priorytetowych. W 2021 roku 3 organizacje pozarządowe uzyskały użyczenie lokalu w trybie konkursowym. Dodatkowo w trybie pozakonkursowym przyznano użyczenia lokali 6 organizacjom. Aktualnie w Łodzi 48 lokali jest użyczonych organizacjom pozarządowym.

1.3 Podnajem lokali dla organizacji pozarządowych.

W ramach polityki lokalowej organizacje pozarządowe mogą również korzystać z podnajmu, dającego możliwość podziału kosztów utrzymania lokalu pomiędzy dwie instytucje. Organizacje mogą podnajmować do 35% lokalu użytkowego, zgłaszając wcześniej taką potrzebę do Zarządu Lokali Miejskich.

2. Fundusz Wkładów Własnych.

W 2021 roku odbyła się czwarta edycja konkursu na dofinansowanie wkładów własnych do projektów organizacji pozarządowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W ramach programu, w roku bieżącym, Miasto Łódź wsparło 17 projektów łączną kwotą 188 471,50 zł. W konkursie można było się ubiegać o dofinansowanie 40% wartości danego projektu (nie więcej jednak niż 50 000,00 zł). Dofinansowano zadania m.in. z obszarów: kultury, sportu, edukacji młodzieży i seniorów, profilaktyki zdrowotnej.

3. Mikrogranty.

W ramach wsparcia działań III sektora, w roku ubiegłym Miasto Łódź ogłosiło otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych na powierzenie realizacji zadania publicznego, dotyczącego działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Program Mikrograntów zakładał dofinansowanie działań wspierających realizację inicjatyw mieszkańców miasta Łodzi dotyczących m.in. małej infrastruktury (np. ławki, trawniki, nasadzenia zieleni), projektów kulturalnych (np. koncerty w parkach, wystawy plenerowe), projektów edukacyjnych (np. kursy, warsztaty, szkolenia), projektów wpływających na rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

Wyłoniony w konkursie ofert operator zorganizował konkurs w wyniku którego dofinansowano 37 projektów.

Na program mikrograntów przeznaczono środki w wysokości 200 000,00 zł.

4. Łódzkie Centrum Obywatelskie.

Miasto Łódź co roku przekazuje środki na prowadzenie ośrodka wspierającego łódzkie organizacje pozarządowe - Łódzkie Centrum Obywatelskie (ŁCO). W 2021 roku, zadanie realizowane było przez Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich „OPUS” i Fundację FERSO. Wsparcie przewidziane było w 4 obszarach:

1. edukacja - w tym obszarze odbyły się m.in. 3 szkolenia 2-dniowe, 4 spotkania specjalistyczne, powstało 7 edukacyjnych podcastów tematycznych dot. działania NGO.
2. wspieranie - w tym obszarze przeprowadzono 439 godzin doradztwa stacjonarnego oraz doradztwo online (w tym specjalistycznego) z zakresu rozwoju organizacji pozarządowych, planowania działań, pozyskiwania środków, ekonomizacji działań, prawnych aspektów działania i rejestracji organizacji pozarządowych, i innych.
3. wsparcie techniczne - ramach tego działania możliwe było wynajęcie sal przy ul. Narutowicza 8/10 na prowadzenie działań organizacji. Były to sale konferencyjno-warsztatowe (do 10 osób), sala konferencyjna do (50 osób), stanowiska do pracy indywidualnej (z komputerem i internetem), sale spotkań do 7 osób. Dodatkowo organizacje mogły skorzystać z zaplecza sprzętowego w postaci wypożyczenia namiotów, stołów, sztalug, rzutników, ekranu oraz dostępność do platformy ZOOM i MEET-coworking online. Sale były dostępne przez 6 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku i soboty indywidualne rezerwacje), min. 8 godz. dziennie, w tym dwa dni robocze także do 20.00 (poniedziałek, wtorek).
4. integracja i animacja - tym obszarze odbyły się międzysektorowe spotkania integrująco-sieciujące (dotyczące m.in. projektów oraz inicjatyw międzynarodowych, wspierających rozwój placówek edukacyjnych – Europejski Korpus Solidarności oraz projekty strategiczne Erasmus+).

Zestawienie wskaźników z lat 2019 – 2021 w zakresie współpracy finansowej:

l.p.		2019	2020	2021
1.	łączna kwota dotacji	58 417 199,97	58 707 455,06	60 313 809,31
2.	liczba konkursów ofert	56	44	58
3.	liczba podmiotów z którymi zawarto umowy	401	291	349
4.	liczba umów	552	360	520
5.	liczba organizacji realizujących zadania po raz pierwszy	42	42	43